

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/47/2017
Identifikačné číslo spisu: 7016200372
Dátum vydania rozhodnutia: 18.07.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:7016200372.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Judity Kokoľvskej a Mgr. Viliama Pohančenička, v právnej veci navrhovateľky: C. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom Č. XX, J.X., proti odporkyňi: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Sd/23/2016-44 z 20. decembra 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Sd/23/2016-44 zo dňa 20. decembra 2016 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľke právo na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach rozsudkom č. k. 2Sd/23/2016-44 zo dňa 20.12.2016 potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 16.11.2015, ktorým odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok zo dňa 26.10.2015 z dôvodu, že nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Krajský súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že navrhovateľka nepreukázala splnenie jednej zo zákonných podmienok pre priznanie invalidného dôchodku, a to invaliditu v zmysle § 71 zákona o sociálnom poistení. Zdravotný stav navrhovateľky bol opakovane posudzovaný posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne, ústredie, pracovisko Košice, ktorý po vyhodnotení aktuálnych lekárskejších správ z odborných vyšetrení aj z hospitalizácie navrhovateľky jednoznačne konštatoval, že zdravotný stav navrhovateľky nie je zhoršený na úroveň invalidity a rozhodujúce zdravotné postihnutie podmieňuje priznanie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť iba 30 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Posudkový lekár Sociálnej poisťovne, ústredie sa vo svojich posudkoch zaoberal všetkými objektívne preukázanými zdravotnými postihnutiami a svoj záver ohľadom rozhodujúceho zdravotného postihnutia a miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť dostatočne jasne odôvodnil. Navrhovateľka súdu nepredložila žiadne nové dôkazy, ktoré by mohli spochybniť alebo vyvrátiť tento posudkový záver.

Proti tomuto rozsudku podala navrhovateľka včasné odvolanie, v ktorom uviedla, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonala navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností - neprihliadol na lekársku správu očnému vyšetrenia, potvrdenie lekára gynekologickej ambulancie z decembra 2016 a potvrdenie neurológa zo septembra 2016. Nesúhlasila preto s vyjadrením krajského súdu, že nepredložila žiadne nové dôkazy, ktoré by mohli spochybniť posudkový záver.

Odporkyňa vo svojom vyjadrení zo dňa 27.04.2017 uviedla, že posúdenie dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia, tak na účely správneho ako aj súdneho konania. Navrhovateľka v odvolacom konaní neuviedla žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov. Námietky uvádzané navrhovateľkou v odvolaní o neúplnom zistení zdravotného stavu považovala za nedôvodné. Uviedla, že subjektívne presvedčenie navrhovateľky, že jej zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený nie je dôvodom na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov. Dodala, že skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľky boli dostatočne ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú; nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Žiadala rozsudok krajského súdu potvrdiť ako vecne správny.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“). Podľa § 492 ods. 1 SSP konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom účinnosti tohto zákona (pred 01. júlom 2016), sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu v súlade s § 250ja ods. 2 OSP bez pojednávania a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Nárok na invalidný dôchodok je podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov podmienený predovšetkým invaliditou poistenca, teda tým, že poistenec pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa § 71 ods. 2 zákona o sociálnom poistení dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok.

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby (§ 71 ods. 3 zákona o sociálnom poistení).

Podľa § 71 ods. 4 zákona o sociálnom poistení pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivé zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (§ 71 ods. 6 až 8 zákona o sociálnom poistení).

Navrhovateľka sa odvolaním domáhala určenia miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť väčšej ako 40 %.

Posudkoví lekári za rozhodujúce zdravotné postihnutie navrhovateľky určili choroby podporného a pohybového aparátu v zmysle kapitoly XV, oddielu E, položky 3, písm. b/ prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení, za čo určili 30 % mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Posudkový lekár ústredia v posudku zo dňa 15.03.2016 uviedol, že u navrhovateľky ide o chronické recidivujúce bolesti chrbtice, jednorazovo bola v roku 2015 vyšetrená aj reumatológom bez zistenia zápalového alebo systémového ochorenia. V objektívnom funkčnom neurologickom náleze prítomná porucha statodynamiky chrbtice stredne ťažkého stupňa s občasným dráždením nervov a svalov, bez motorického deficitu, bez poruchy citlivosti, bez svalových atrofií, ortopedickým vyšetrením bez zistenia artrózy váhonosných kĺbov, sledovaná a liečená sporadicky psychiatrickou ambulanciou pre depresívne epidózy, pre nezlepšený stav po ambulantnej psychiatrickej liečbe ešte neboli vyčerpané všetky možnosti liečby. Asi 5 rokov pravidelne sledovaná aj gynekologickou ambulanciou pre nezhubný nádor - myóm matrice, pre alergiu na anestetiká bez možnosti chirurgického odstránenia nádoru.

Krajský súd doplnil dokazovanie o nové posúdenie zdravotného stavu navrhovateľky na základe v súdnom konaní doložených lekárskeho nálezu. V posudku zo dňa 02.11.2016 posudkový lekár ústredia uviedol, že aktuálne doložené kontrolné odborné vyšetrenia, vrátane očné vyšetrenia dňa 19.09.2015 nedokumentujú zhoršenie zdravotného stavu, v objektívnom funkčnom neurologickom náleze naďalej bez známok koreňového poškodenia, pričom podľa prepúšťacej správy z neurologického oddelenia v závere epikrízy nie je vylúčený možný spolupodiel psychickej zložky na ťažkostiach a tendenčné/rentové účely. Podľa kontrolného ortopedického a rehabilitačného nálezu prevládajú subjektívne ťažkosti pri primeranom, dobrom fyzikálnom náleze na pohybovom aparáte. Podľa kontrolného psychiatrického nálezu pretrvávajú depresia, pesimistické úvahy a psychotraumatizujúce faktory. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie posudkový lekár opätovne určil chronické recidivujúce bolesti chrbtice. Dodal, že ostatné pridružené ochorenia sú posudkovo bezvýznamné, neodôvodňujú percentuálne navýšenie rozhodujúceho zdravotného postihnutia.

Odvolací súd po preskúmaní spisového materiálu dospel k záveru, že posudky posudkových lekárov korešponujú s lekárskeho správami predloženým navrhovateľkou, sú dostatočne odôvodnené, zrozumiteľné, logické a bez vnútorných rozporov.

Tak ako krajský súd aj odvolací súd považoval posúdenie zdravotného stavu navrhovateľky za objektívne, vykonané v súlade s lekárskeho správami i závermi vyšetrení. Posudkoví lekári, ktorí vyhotovili posudky tak pred vydaním preskúmaného rozhodnutia odporuky, ako aj po podaní opravného prostriedku, postupovali v súlade so zákonom. V posudkoch zohľadnili všetky zdravotné postihnutia navrhovateľky a predložené odborné lekárske nálezy, ktoré riadne vyhodnotili. Zhodne dospeli k záveru, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím navrhovateľky sú choroby podporného a pohybového aparátu v zmysle prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení zaradené pod kapitolu XV, oddiel E, položku 3, písm. b/, ktoré podmieňuje 30 % mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Pokiaľ ide o postihnutie z hľadiska psychiatrického, z nálezu vyplýva, že doteraz neboli vyčerpané

možnosti liečby, vrátane hospitalizácie. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že odmietaním hospitalizácie sa navrhovateľka sama zbavuje možnosti preukázať dlhodobé zhoršenie stavu s vplyvom na pokles jej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že v konaní o preskúmanie rozhodnutia odporkyne podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (OSP) súd v zásade preskúmava zákonnosť tohto rozhodnutia vo vzťahu ku skutkovému stavu, ktorý existoval ku dňu rozhodnutia odporkyne (§ 250i ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 OSP), hoci zákon nevyklučuje možnosť, aby odporkyňa na základe ďalších dôkazov prehodnotila svoje rozhodnutie; taká možnosť však nie je bez ďalšieho dôvodom na opakované posúdenie zdravotného stavu v prípade predkladania nových dôkazov a dôvodom na zrušenie jej rozhodnutia, ktoré v čase jeho vydania na základe riadneho zistenia skutočného stavu zodpovedalo zákonu. Z uvedeného dôvodu z obdobia po vydaní preskúmaného rozhodnutia odporkyne zo dňa 16.11.2015, teda aj v priebehu odvolacieho konania. Tieto nálezy by mohli byť podkladom na posúdenie invalidity navrhovateľky v prípadnom konaní o novej žiadosti o priznanie invalidného dôchodku, a to i spätne (§ 112 zákona o sociálnom poistení).

Vzhľadom na uvedené aj odvolací súd dospel k záveru, že posudkoví lekári zhodnotili zdravotný stav v súlade so všeobecným posudkovým hľadiskom, úplne a objektívne, svoj záver o rozhodujúcom zdravotnom postihnutí a o miere poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť logicky a presvedčivo odôvodnili, pričom ich závery nie sú v rozpore s nálezmi odborných lekárov.

Z uvedených dôvodov mal aj odvolací súd preukázané, že navrhovateľka ku dňu vydania rozhodnutia odporkyne (16.11.2015) nespĺňala podmienku viac ako 40 % miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pre vznik invalidity podľa § 71 a že nárok na invalidný dôchodok podľa § 70 zákona o sociálnom poistení jej nevznikol. Preskúmané rozhodnutie odporkyne považoval za súladné so zákonom a preto rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny (§ 250ja ods. 3 veta druhá v spojení s § 219 OSP).

Náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd navrhovateľke v zmysle § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 OSP nepriznal, nakoľko nebola v odvolacom konaní úspešná.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.